

Schone schijn

Stoet voor gouden burgemeester zonder meerderheid

Het is vandaag ondenkbaar dat iemand 50 jaar burgemeester blijft. Nochtans vinden we in de annalen van onze gemeentegeschiedenis zo'n exemplaar dat het zelfs 52 jaar uitzong. De sier en praal bij de viering van zijn gouden jubileum waren echter schone schijn: in de gemeenteraad stond hij nog helemaal alleen. We hebben het over jonkheer Albert Visart de Bocarmé, burgemeester van Uitbergen van 1895 tot bij zijn overlijden in 1947.

Vader Amedée was volksvertegenwoordiger en burgemeester van Brugge. Zoon Albert erfde de familie-eigendommen in Uitbergen en verbleef met zijn vrouw enkel tijdens de zomermaanden in het kasteel van Uitbergen.

Bij zijn eerste verkiezing werd hij burgemeester. Als grootgrondbezitter omgeven door een arme bevolking, bestuurde hij paternalistisch. Toch heeft hij de inwoners heel wat geschonken: een nieuwe kerk in 1906 en bij zijn zilveren jubileum, in 1920, een nieuw gemeentehuis. Ook zette hij zijn schouders onder een coöperatieve melkerij.

Omwenteling met de vossen

In 1945 vierde Uitbergen zijn gouden burgemeestersjubileum met een mooie stoet. Elke wijk of vereniging had een praalwagen gemaakt. Maar op veel steun kon hij niet meer rekenen. De kiemen van die ommekeer gaan terug naar het einde van de Eerste Wereldoorlog, toen Sylvain De Ceuckelaire een Vlaamse Oudstrijdersbond (VOS) oprichtte. In het zog van deze 'Vossenbond' vormde zich een politieke partij die in 1926 deelnam aan de gemeenteraadsverkiezingen. De partij haalde meteen drie van de negen zetels. Een hele ommekeer in het anders zo rustige dorp. Sylvain was ambtenaar in Brussel en hielp iedereen die er om vroeg, met papierwerk. De mensen kregen veel sympathie voor deze dynamische oorlogsinvaliden, terwijl de burgemeester nog nauwelijks in Uitbergen te zien was.

In 1938 won de partij van Sylvain dan ook vijf zetels van de negen zetels. Visart de Bocarmé was woest. Hij gaf elke pachter die hij ervan verdacht op Sylvain te hebben gestemd, zijn huuropzeg. Omdat er gezinsdrama's op komst waren, liet de winnende partij de burgemeesterssijp aan de kasteelheer. Het gevolg: een burgemeester met allemaal schepenen van de tegenpartij en in de minderheid in de gemeenteraad. Een unicum in de Belgische geschiedenis! De patstelling zou duren tot aan de dood van de jonkheer in 1947.

met dank aan Werkgroep Erfgoed Uitbergen